

A BIZOTTSÁG (EU) 2018/1702 HATÁROZATA**(2018. november 8.)****a kenőanyagok uniós ökocímkéjének odaítélésére vonatkozó kritériumok megállapításáról***(az értesítés a C(2018) 7125. számú dokumentummal történt)***(EGT-vonatkozású szöveg)**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az uniós ökocímkéről szóló, 2009. november 25-i 66/2010/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 8. cikke (2) bekezdésére,

az Európai Unió ökocímkézésért felelős bizottságával folytatott konzultációt követően,

mivel:

- (1) A 66/2010/EK rendelet értelmében uniós ökocímkét olyan termékek kaphatnak, amelyek teljes életciklusukat tekintve csak kismértékben károsítják a környezetet.
- (2) A 66/2010/EK rendelet értelmében az uniós ökocímke odaítélésének konkrét kritériumait termékcsoportonként kell megállapítani.
- (3) A 2011/381/EU bizottsági határozat ⁽²⁾ a kenőanyagok vonatkozásában megállapította a kritériumokat és a kapcsolódó értékelési és ellenőrzési követelményeket. E kritériumok és követelmények érvényességi idejét az (EU) 2015/877 bizottsági határozat ⁽³⁾ 2018. december 31-ig meghosszabbította.
- (4) Az uniós ökocímke 2017. június 30-i célavezetőségi vizsgálata (REFIT) során, amely a 66/2010/EK rendelet ⁽⁴⁾ végrehajtását vizsgálta, megállapításra került, hogy az uniós ökocímke tekintetében meg kell erősíteni a stratégiai megközelítést, többek között egyszerűsíteni kell a termékek kiválasztásának kritériumait. E következtetésekkel összhangban és az EU ökocímkézésért felelős bizottságával konzultálva helyénvaló felülvizsgálni a kenőanyagok termékcsoportra vonatkozó kritériumokat, figyelembe véve a jelenlegi sikert, az érdekelt felek által a termék iránt tanúsított érdeklődést és a fenntartható termékek fokozott felhasználására, valamint a piaci kereslet növelésére adódó jövőbeli lehetőségeket. A „kenőanyagok” termékcsoport meghatározását módosítani kell, hogy az összetétel helyett a termék funkcionalitására való hivatkozást tartalmazza. Ez annak biztosítását szolgálja, hogy a fogalom meghatározás egyértelműen lefedje az összes releváns kenőanyag-összetételt.
- (5) Annak érdekében, hogy az ökológiai kritériumok jobban tükrözzék a legújabb piaci fejleményeket, valamint figyelembe vegyék az elfogadásuk óta eltelt időszakban végbement innovációkat, a „kenőanyagok” termékcsoportra vonatkozóan indokolt új uniós ökocímke-kritériumokat megállapítani. E kritériumok célja azon termékek előtérbe helyezése, amelyek korlátozott hatást gyakorolnak a vízi környezetre, korlátozott mennyiségű veszélyes anyagot tartalmaznak, és amelyek teljesítménye ugyanolyan jó vagy jobb, mint a piacon elérhető hagyományos kenőanyagoké. A műanyagok körforgásos gazdaságban betöltött szerepével kapcsolatos európai stratégia ⁽⁵⁾ célkitűzéseivel összhangban a kritériumok kialakításakor arra is törekedni kell, hogy a jobb formatervezés, valamint az újrahasznosított anyagok iránti kereslet további növekedésének ösztönzése révén elősegítsék a körkörös gazdaságra való áttérést.
- (6) A termékcsoport innovációs ciklusára tekintettel az új kritériumoknak, valamint a kapcsolódó értékelési és ellenőrzési követelményeknek 2024. december 31-ig célszerű érvényben maradniuk.
- (7) A jogbiztonság érdekében a 2011/381/EU határozatot hatályon kívül kell helyezni.

⁽¹⁾ HL L 27., 2010.1.30., 1. o.

⁽²⁾ A Bizottság 2011/381/EU határozata (2011. június 24.) a kenőanyagok uniós ökocímkéjének odaítélésére vonatkozó ökológiai kritériumok megállapításáról (HL L 169., 2011.6.29., 28. o.).

⁽³⁾ A Bizottság (EU) 2015/877 határozata (2015. június 4.) a 2009/568/EK, a 2011/333/EU, a 2011/381/EU, a 2012/448/EU és a 2012/481/EU határozatok az egyes termékekre vonatkozó uniós ökocímke odaítélésével kapcsolatos ökológiai kritériumok érvényességének meghosszabbítása céljából történő módosításáról (HL L 142., 2015.6.6., 32. o.).

⁽⁴⁾ A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a szervezeteknek a közösségi környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben (EMAS) való önkéntes részvételéről szóló, 2009. november 25-i 1221/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az uniós ökocímkéről szóló, 2009. november 25-i 66/2010/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásának felülvizsgálatáról (COM(2017) 355).

⁽⁵⁾ COM(2018)28 final

- (8) Annak érdekében, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre a módosított kritériumokhoz és követelményekhez igazodó termékváltoztatások végrehajtására, átmeneti időszakot kell biztosítani azon gyártók számára, akiknek termékei korábban a 2011/381/EU határozatban előírt kritériumok alapján megkapták a kenőanyagokra vonatkozó uniós ökocímktét. E határozat elfogadását követően a gyártók számára korlátozott ideig azt is lehetővé kell tenni, hogy akár a 2011/381/EU határozatban megállapított kritériumok, akár az e határozatban megállapított felülvizsgált kritériumok alapján nyújthassák be kérelmeiket. Amennyiben az uniós ökocímktét a 2011/381/EU határozat megállapított kritériumok alapján ítélték oda, annak használata 2019. december 31. után nem engedélyezhető.
- (9) Az e határozatban előírt intézkedések összhangban vannak a 66/2010/EK rendelet 16. cikkével létrehozott bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A „kenőanyagok” termékcsoport a következő alcsoportokba tartozó kenőanyagokat foglalja magában:

- a teljes veszteségű kenőanyagok (TLL) alcsoportja, amely a láncfűrészolajokat, a drótkötél kenőanyagokat, a beton tapadását gátló anyagokat, a teljes veszteségű zsírokat és az egyéb teljes veszteségű kenőanyagokat tartalmazza;
- a részleges veszteségű kenőanyagok (PLL) alcsoportja, amely a nyitott sebességváltókban való használatra szánt hajtóműolajokat, a tönkcsövek kenésére használt olajokat, a kétütemű motorokhoz használt olajokat, a korrózió elleni átmeneti védelmet nyújtó anyagokat és a részleges veszteségű zsírokat tartalmazza;
- a véletlen veszteségű kenőanyagok (ALL) alcsoportja, amely magában foglalja a hidraulikus rendszereket, a fémmegmunkáló folyadékokat, a zárt sebességváltókban való használatra szánt hajtóműolajokat és a véletlen veszteségű zsírokat.

2. cikk

E határozat alkalmazásában:

- „kenőanyag”: olyan termék, amely a felületre, vagy két relatív elmozdulású felületre felhordva képes a súrlódás, a tapadás, a hő, a kopás vagy a korrózió csökkentésére, illetve a mechanikai teljesítmény átvitelére. A leggyakoribb összetevők a bázisfolyadékok és az adalékanyagok;
- „bázisfolyadék”: olyan kenőfolyadék, amelynek a folyékonysági, öregedési, kenhetőségi és kopásállósági tulajdonságait, valamint a szennyező anyag-szuszpenzióra vonatkozó jellemzőit nem javították adalékanyag(ok) hozzáadásával;
- „adalékanyag”: olyan anyag vagy keverék, amelynek elsődleges funkciója az alábbiak közül egy vagy több javítása: folyékonysági, öregedési, kenhetőségi és kopásállósági tulajdonságok, valamint a szennyező anyag-szuszpenzióra vonatkozó jellemzők;
- „anyag”: olyan természetes állapotban előforduló vagy gyártási eljárásból származó kémiai elem és vegyületei, amely a stabilitásának megőrzéséhez szükséges adalékanyagot és az alkalmazott eljárásból származó szennyező anyagot is tartalmazhat, de nem tartalmaz olyan oldószert, amely az anyag stabilitásának befolyásolása vagy összetételének megváltoztatása nélkül elkülöníthető;
- „teljes veszteség” azt jelenti, hogy a kenőanyag használat közben teljes mértékben kibocsátásra kerül a környezetbe;
- „részleges veszteség” azt jelenti, hogy a kenőanyag használat közben részlegesen kibocsátásra kerül a környezetbe, és a nem kibocsátott rész visszanyerhető újrafeldolgozás, újrafeldolgozás, újrahasznosítás, vagy ártalmatlanítás céljából;
- a „véletlen veszteség” azt jelenti, hogy a kenőanyagot zárt rendszerben használják, és csak véletlenül kerülhet kibocsátásra a környezetbe, valamint hogy használat után visszanyerhető újrafeldolgozás, újrahasznosítás vagy ártalmatlanítás céljából;
- „láncfűrészolaj”: olyan kenőanyag, amely egy vagy több láncfűrész esetében a rúd és a lánc kenésére szolgál;
- „drótkötél kenőanyag”: több összefogott fémhuzalból álló drótkötél kenésére használt kenőanyag;
- „beton tapadásgátló anyag”: az építőiparban használt kenőanyag, amely megakadályozza, hogy a frissen öntött beton hozzátapadjon az általában rétegelt falemezből, bevont rétegelt falemezből, acélból vagy alumíniumból készült felülethez;
- „zsír”: olyan szilárd vagy félszilárd kenőanyag, amely sűrítőanyagot tartalmaz az alapfolyadék sűrítésére vagy áramlásának módosítására;
- „hajtóműolaj”: kifejezetten gépjárművekben, tehergépkocsikban és más gépekben lévő sebességváltókban, osztóművekben és differenciálművekben használt kenőanyag;

13. „tönkcsövek kenésére használt olaj” a hajó tönkcsövén alkalmazott kenőanyag;
14. „kétütemű motorokhoz használt olaj” kétütemű motorokhoz használt kenőanyag;
15. „korrózió elleni ideiglenes védelem”: olyan kenőanyag, amelyet vékony bevonatként alkalmaznak fémfelületre annak érdekében, hogy megakadályozza annak a vízzel és az oxigénnel való érintkezését;
16. „hidraulikus rendszerek”: olyan kenőanyagok, amelyek segítségével hidraulikus gépekben energiát közvetítenek;
17. „fémmegmunkáló folyadék”: fémmegmunkálásra, például darabolásra és formázásra tervezett kenőanyag, amelynek fő funkciói a hűtés, a súrlódás csökkentése, a fémrészcscék eltávolítása, és a munkadarabok, a szerszám és a szerszámgép védelme a korróziótól.

3. cikk

Egy kenőanyag abban az esetben látható el a 66/2010/EK rendelet szerinti uniós ökcímkevel, ha az e határozat 1. cikkében meghatározott „kenőanyagok” termékcsoporthoz tartozik, és megfelel az e határozat mellékletében megállapított kritériumoknak, valamint kapcsolódó értékelési és ellenőrzési követelményeknek.

4. cikk

A „kenőanyagok” termékcsoporthoz vonatkozó kritériumok, valamint az azokhoz kapcsolódó értékelési és ellenőrzési követelmények 2024. december 31-ig érvényesek.”

5. cikk

A „kenőanyagok” termékcsoporthoz adminisztrációs célból rendelt kódszám: 027.

6. cikk

A 2011/381/EU határozat hatályát veszti.

7. cikk

(1) A 6. cikkben foglaltak ellenére a „kenőanyagok” termékcsoporthoz sorolt termékekre vonatkozóan e határozat elfogadásának dátuma előtt benyújtott uniós ökcímke iránti kérelmeket a 2011/381/EU határozatban megállapított feltételek alapján kell elbírálni.

(2) A „kenőanyagok” termékcsoporthoz tartozó termékekre vonatkozóan e határozat elfogadásától számított két hónapon belül benyújtott uniós ökcímke iránti kérelmek alapulhatnak akár a 2011/381/EU határozatban, akár az e határozatban megállapított kritériumokon. Ezeket a kérelmeket az azok alapjául szolgáló kritériumok alapján kell elbírálni.

(3) Amennyiben az uniós ökcímke a 2011/381/EU határozatban meghatározott kritériumok alapján ítélik oda, az uniós ökcímke csak 2019. december 31-ig használható.

8. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2018. november 8-án.

a Bizottság részéről
Karmenu VELLA
a Bizottság tagja

MELLÉKLET

KERETRENDSZER

AZ UNIÓS ÖKOCÍMKE ODAÍTÉLÉSÉNEK KRITÉRIUMAI

Az uniós ökocímke kenőanyagok részére történő odaítélésére vonatkozó kritériumok

KRITÉRIUMOK

1. Tiltalom vagy korlátozás hatálya alá eső anyagok
2. A vízi toxicitásra vonatkozó további követelmények
3. Biológiai lebonthatóság és bioakkumulációs képesség
4. A megújuló összetevőkre vonatkozó követelmények
5. A csomagolással/tartályokkal kapcsolatos követelmények
6. Minimális műszaki teljesítmény
7. A fogyasztók tájékoztatása a felhasználással és az ártalmatlanítással kapcsolatban
8. Az uniós ökocímken feltüntetett információk

ÉRTÉKELÉS ÉS ELLENŐRZÉS

a) **Követelmények**

A konkrét értékelési és ellenőrzési követelmények kritériumonként vannak megadva.

Amennyiben a kérelmezőnek a kritériumoknak való megfelelés igazolására nyilatkozatokat, dokumentumokat, elemzéseket, vizsgálati jegyzőkönyveket vagy egyéb bizonyítékot kell az illetékes testületekhez benyújtania, azok származhatnak a kérelmezőtől és/vagy adott esetben annak beszállítójától (beszállítótól).

Az illetékes testületeknek előnyben kell részesíteniük a vizsgáló- és kalibrálólaboratóriumokra vonatkozó harmonizált szabvány (a tesztlő- és kalibrálólaboratóriumok felkészültségének általános követelményei (ISO/IEC 17025:2005)) vagy a helyes laboratóriumi gyakorlatokra vonatkozó alapelvek (GLP) szerint akkreditált szervezetek által kiállított tanúsítványokat; és a termékek, folyamatok és szolgáltatások tanúsítását végző szervezetekre vonatkozó harmonizált szabvány szerint akkreditált szervezetek által végzett ellenőrzéseket. Az akkreditálást a 765/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽¹⁾ megfelelően kell elvégezni.

Adott esetben az egyes kritériumok tekintetében a megadott vizsgálati módszerektől eltérő vizsgálati módszerek is alkalmazhatók, amennyiben a kérelmet elbíráló illetékes testület elfogadja azok egyenértékűségét.

Az illetékes testületek adott esetben a fentieket igazoló dokumentációt kérhetnek, független ellenőrzéseket végezhetnek, illetve helyszíni látogatásokat tehetnek.

Az uniós ökocímke odaítélésének előfeltétele, hogy a termék megfeleljen azon ország(ok) valamennyi vonatkozó jogi követelményének, amely(ek)ben a terméket forgalmazni kívánják. A kérelmezőnek nyilatkozatot kell tennie arról, hogy a termék megfelel ennek a követelménynek.

A kenőanyagok osztályozására vonatkozó jegyzék (LuSC list), amely az uniós ökocímke weboldalán ⁽²⁾ elérhető, olyan anyagokat és márkákat tartalmaz, amelyeket egy illetékes testület értékelt az e határozatban foglalt vonatkozó követelmények tekintetében, és az adatok közvetlenül felhasználhatók a kérelmezési eljárás során.

Az uniós ökocímke egyik illetékes testülete által kiadott megfelelési bizonyítvány közvetlenül alkalmazható a kérelmezési eljárás során.

Az illetékes testülethez be kell nyújtani az alkalmazott kenőanyagban lévő minden olyan szándékosan hozzáadott és/vagy kémiai reakció útján szándékosan létrehozott anyag jegyzékét, amely 0,010 tömegszázalékban, vagy annál magasabb koncentrációban van jelen a végtermékben, minden alapanyagnál feltüntetve annak kereskedelmi nevét (ha van), kémiai nevét, CAS-számát, az alapanyagból felhasznált mennyiséget, valamint funkcióját és formáját a végtermék összetételében. A felsorolásban minden nanoanyag formájában jelen lévő anyagot egyértelműen meg kell jelölni a mellette zárójelben lévő „nano” szóval.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 765/2008/EK rendelete (2008. július 9.) a termékek forgalmazása tekintetében az akkreditálás és piacfelügyelet előírásainak megállapításáról és a 339/93/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 218., 2008.8.13., 30. o.).

⁽²⁾ <http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/>

Minden egyes felsorolt anyag biztonsági adatlapját (SDS) rendelkezésre kell bocsátani az 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽¹⁾ megfelelően. Amennyiben egy anyag biztonsági adatlapja azért nem áll rendelkezésre, mert az egy keverék része, a kérelmezőnek a keverék adatlapját kell benyújtania.

b) Méréshatárok

Az ökológiai kritériumoknak való megfelelés a végtermék és azon összetevői esetében szükséges, amelyeket szándékosan adnak hozzá és/vagy kémiai reakció útján szándékosan hoznak létre az egyes kritériumoknál feltüntetett módon.

Emellett azon felsorolt anyagok összesített hányada, amelyekre a 2. és 3. kritérium nem vonatkozik, nem érheti el a 0,5 tömegszázalék mennyiséget.

Megjegyzés: Amennyiben a zsír teljes veszteségű kenőanyagként (TLL) és részleges veszteségű kenőanyagként (PLL) egyaránt alkalmazható (mint a többfunkciós zsír esetében), a TLL alcsoportra vonatkozó kritériumokat kell alkalmazni. Amennyiben a zsír a PLL-ként és ALL-ként alkalmazható, azonban TLL-ként nem, a PLL alcsoportra vonatkozó kritériumokat kell alkalmazni.

A nyílt sebességváltókban használt hajtóműolajokra a PLL alcsoportra vonatkozó kritériumokat kell alkalmazni, a zárt sebességváltókban használt hajtóműolajokra az ALL alcsoportra vonatkozó kritériumokat kell alkalmazni. Amennyiben a hajtóműolaj mindkét váltótípusban használható, a PLL alcsoportra vonatkozó kritériumokat kell alkalmazni.

1. KRITÉRIUM – TILALOM VAGY KORLÁTOZÁS HATÁLYA ALÁ ESŐ ANYAGOK

Az 1. kritérium alkalmazásában a biztonsági adatlapon szereplő azon szennyeződéseknek, amelyeknek a végtermékben való jelenléte eléri vagy meghaladja a 0,010 %-ot, ugyanazoknak a követelményeknek kell megfelelniük, mint a szándékosan hozzáadott anyagoknak.

1. a) Veszélyes anyagok

i. A végtermék

A végtermék nem lehet az 1. táblázatban szereplő figyelmeztető mondatok egyike szerint sem osztályozható.

ii. Anyagok

Azokat az anyagokat, amelyek megfelelnek az 1. táblázatban felsorolt figyelmeztető mondatok szerinti osztályozás feltételeinek, a meghatározott határértékek feletti mennyiségben nem szabad a végtermékhez szándékosan hozzáadni vagy abban létrehozni.

Amennyiben az 1272/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ 10. cikke szerint meghatározott általános vagy egyedi koncentrációs határértékek szigorúbbak, azokat kell alkalmazni.

1. táblázat

Korlátozás hatálya alá eső figyelmeztető mondatok

Figyelmeztető mondat	Határérték
H340 Genetikai károsodást okozhat	a végtermékben anyagoként 0,010 % (m/m), vagy annál alacsonyabb tömegszázalékban
H350 Rákot okozhat	
H350i Belélegezve rákot okozhat	
H360F Károsíthatja a termékenységet	

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 396., 2006.12.30., 1. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1272/2008/EK rendelete (2008. december 16.) az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról (HL L 353., 2008.12.31., 1. o.).

Figyelmeztető mondat	Határérték
H360D Károsíthatja a születendő gyermeket	
H360FD Károsíthatja a termékenységet. Károsíthatja a születendő gyermeket	
H360Fd Károsíthatja a termékenységet. Feltehetően károsítja a születendő gyermeket	
H360Df Károsíthatja a születendő gyermeket. Feltehetően károsítja a termékenységet	
H341 Feltehetően genetikai károsodást okoz	
H351 Feltehetően rákot okoz	
H361f Feltehetően károsítja a termékenységet	
H361d Feltehetően károsítja a születendő gyermeket	
H361fd Feltehetően károsítja a termékenységet. Feltehetően károsítja a születendő gyermeket	
H362 A szoptatott gyermeket károsíthatja	
H300 Lenyelve halálos	
H310 Bőrrel érintkezve halálos	
H330 Belélegezve halálos	
H304 Lenyelve és a légutakba kerülve halálos lehet	A végtermék osztályozási határértéke a H304-re vonatkozóan: $\leq 0,5 \times$
H301 Lenyelve mérgező	A végtermék osztályozási határértéke a H301-re vonatkozóan: <
H311: Bőrrel érintkezve mérgező	A végtermék osztályozási határértéke a H311-re vonatkozóan: <
H331 Belélegezve mérgező	A végtermék osztályozási határértéke a H331-re vonatkozóan: <
EUH070 Szembe kerülve mérgező	
H370 Károsítja a szerveket	a végtermékben anyagonként 0,010 % (m/m), vagy annál alacsonyabb tömegszázalékban
H372 Ismétlődő vagy hosszabb expozíció esetén károsítja a szerveket	
H371 Károsíthatja a szerveket	
H373 Ismétlődő vagy hosszabb expozíció esetén károsíthatja a szerveket	A végtermék osztályozási határértéke a H373-re vonatkozóan: <
H335 Légúti irritációt okozhat	a végtermékben anyagonként 0,010 % (m/m), vagy annál alacsonyabb tömegszázalékban
H336 Álmoságot vagy szédülést okozhat	A végtermék osztályozási határértéke a H336-re vonatkozóan: <
H317: Allergiás bőrreakciót válthat ki	A végtermék osztályozási határértéke a H317-re vonatkozóan: <
H334: Belélegezve allergiás és asztmás tüneteket és nehéz légzést okozhat	a végtermékben anyagonként 0,010 % (m/m), vagy annál alacsonyabb tömegszázalékban
H314 Súlyos égési sérülést és szemkárosodást okoz	A végtermék osztályozási határértéke a H314-re vonatkozóan: <

Figyelmeztető mondat	Határérték
H315 Bőrirritáló hatású	A végtermék osztályozási határértéke a H315-re vonatkozóan: <
H318: Súlyos szemkárosodást okoz.	A végtermék osztályozási határértéke a H318-re vonatkozóan: <
H319 Súlyos szemirritációt okoz	A végtermék osztályozási határértéke a H319-re vonatkozóan: <
H400 Nagyon mérgező a vízi élővilágra	A végtermék osztályozási határértéke H400-ra vonatkozóan: $\leq 0,5 \times$
H410 Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz	A végtermék osztályozási határértéke H410-ra vonatkozóan: $\leq 0,5 \times$
H411 Mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz	A végtermék osztályozási határértéke a H412-re és a H413-re vonatkozóan: <
H412 Ártalmas a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz	
H413 Hosszan tartó ártalmas hatást gyakorolhat a vízi élővilágra	
H420 Károsítja a közegészséget és a környezetet, mert a légkör felső rétegeiben lebontja az ózont.	
EUH029 Vízrel érintkezve mérgező gázok képződnek	a végtermékben anyagoként 0,010 % (m/m), vagy annál alacsonyabb tömegszázalékban
EUH031 Savval érintkezve mérgező gázok képződnek	
EUH032 Savval érintkezve nagyon mérgező gázok képződnek	
EUH066 Ismétlődő expozíció a bőr kiszáradását vagy megrepedezését okozhatja	A végtermék osztályozási határértéke a EUH066-re vonatkozóan: <

Megjegyzés: ahol a végtermék osztályozási határértéke (vagy a végtermék osztályozási határértékének 0,5-szerese) szerepel, ott az adott figyelmeztető mondat(ok) szerint osztályozott összes anyag teljes koncentrációját kell figyelembe venni.

Ez a kritérium nem vonatkozik az 1907/2006/EK rendelet 2. cikke (7) bekezdése a) és b) pontjának hatálya alá tartozó anyagokra, mely pontok azokat a kritériumokat állapítják meg, amelyek alapján a szóban forgó rendelet IV. és V. mellékletében felsorolt anyagok mentességet kapnak a regisztrálási, továbbfelhasználói és értékelési követelmények alól. Annak megállapításához, hogy az említett kizárás alkalmazható-e, a kérelmezőnek ellenőriznie kell minden olyan szándékosan hozzáadott vagy létrehozott anyagot, amely 0,010 % (m/m), vagy azt meghaladó koncentrációban van jelen a végtermékben.

1. b) Meghatározott korlátozott anyagok

Az alább felsorolt anyagokat nem szabad szándékosan hozzáadni vagy létrehozni a végtermékben 0,010 % (m/m), vagy azt meghaladó koncentrációban:

- Azon anyagok, amelyek szerepelnek a 2455/2001/EK határozat ⁽¹⁾ által módosított 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽²⁾ X. mellékletében az uniós vízpolitika terén elsőbbségének minősülő anyagok jegyzékében, valamint az OSPAR-megállapodás elsőbbségi anyagokat felsoroló listáján (<http://www.ospar.org/work-areas/hasec/chemicals/priority-action>);
- Szerves halogénvegyületek és nitritvegyületek;
- Fémek vagy fémvegyületek a nátrium, a kálium, a magnézium és a kalcium kivételével. A sűrítőanyagok esetében lítium- és/vagy alumíniumvegyületeket is fel lehet használni az e határozat mellékletében szereplő más kritériumok által meghatározott koncentrációig.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2455/2001/EK határozata (2001. november 20.) a vízpolitika területén az elsőbbségi anyagok jegyzékének megállapításáról és a 2000/60/EK irányelv módosításáról (HL L 331., 2001.12.15., 1. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2000/60/EK irányelve (2000. október 23.) a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.).

1. c) Különös aggodalomra okot adó anyagok (SVHC-k)

A végtermék nem tartalmazhat 0,010 %(m/m)-ának megfelelő, vagy azt meghaladó koncentrációban olyan szándékosan hozzáadott/előállított anyagot, amelyet az 1907/2006/EK rendelet 59. cikkének (1) bekezdésében leírt, a különös aggodalomra okot adó anyagok jelöltlistájának összeállítására szolgáló eljárás szerint azonosítottak.

Értékelés és ellenőrzés

A kérelmezőnek aláírt nyilatkozatot kell benyújtania a fenti alkövetelmények teljesüléséről, és adott esetben mellékelnie kell a beszállítók nyilatkozatait is; valamint az alábbi bizonyítékokat:

Az 1. a) pont i. alpontjának való megfelelés igazolására a kérelmezőnek be kell nyújtania a végtermék biztonsági adatlapját.

Az 1. a) pont ii. alpontjának, 1. b) pontjának és 1. c) pontjának való megfelelés igazolására a kérelmezőnek a következőket kell benyújtania:

- a szándékosan hozzáadott keverékek biztonsági adatlapját, valamint koncentrációját a végtermékben,
- a szándékosan hozzáadott anyagok biztonsági adatlapját, valamint koncentrációját a végtermékben.

Az 1. a) pont ii. alpontja szerinti követelmény alól mentesülő anyagok esetében (lásd a 1907/2006/EK rendelet IV. és V. mellékletét) a megfelelés igazolására elegendő a kérelmező ilyen értelmű nyilatkozata.

Az 1. c) követelmény kapcsán a különös aggodalomra okot adó vegyi anyagok legfrissebb jegyzékére kell hivatkozni a kérelem benyújtásakor.

A fenti bizonyítékokat a kérelmező szállítói láncába tartozó bármely beszállító közvetlenül is benyújthatja az illetékes testületek részére.

2. KRITÉRIUM – A VÍZI TOXICITÁSRA VONATKOZÓ TOVÁBBI KÖVETELMÉNYEK

A kérelmezőnek igazolnia kell, hogy vagy a 2.1. vagy a 2.2. kritérium követelményeinek megfelel.

2.1. A kenőanyagra és fő összetevőire vonatkozó követelmények

A vízi toxicitás kritikus koncentrációja mind a frissen készített kenőanyag, mind az egyes fő összetevők esetében nem lehet alacsonyabb a 2. táblázatban megadott értékeknél.

Fő összetevő: olyan anyag, amely a kenőanyagban több mint 5 tömegszázalékban van jelen;

2. táblázat

A vízi toxicitási értékek mind a frissen előállított kenőanyag, mind az egyes fő alkotóelemek esetében

		ALL	PLL	TLL
A frissen előállított kenőanyag vízi toxicitása	Az akut vízi toxicitás kritikus koncentrációja VAGY	> 100 mg/L	> 1 000 mg/L	> 1 000 mg/L
	Krónikus vízi toxicitás	> 10 mg/L	> 100 mg/L	> 100 mg/L
Vízi toxicitás az egyes fő alkotóelemek esetében	Az akut vízi toxicitás kritikus koncentrációja VAGY	> 100 mg/L		
	Krónikus vízi toxicitás	> 10 mg/L		

Biztosítani kell mindegyik fő összetevő akut vízi toxicitással kapcsolatos vizsgálati adatait a következő két táplálkozási szinten:

- rákfélék (elsődlegesen Daphnia),
- vízinövények (elsődlegesen algák).

Amennyiben az egyik vagy mindkét táplálkozási szinten hiányoznak az akut vízi toxicitásra vonatkozó vizsgálati adatok, a krónikus vízi toxicitásra vonatkozóan rendelkezésre álló vizsgálati adatokat kell elfogadni mind a rákfélék (elsődlegesen Daphnia), mind a halak táplálkozási szintje tekintetében.

A molekulaszervezet és a biológiai hatás közötti mennyiségi összefüggéseket (QSAR) a releváns táplálkozási szintek közül csak az egyik esetében lehet felhasználni a krónikus toxicitás vagy az akut toxicitás tekintetében hiányzó adatok pótlására.

Amennyiben a fent említett vizsgálati adatok nem állnak rendelkezésre az összes fő összetevőre vonatkozóan, vizsgálatot kell végezni a hiányzó táplálkozási szint(ek) (azaz a rákfélék és/vagy a vízi növények) akut toxicitására vonatkozó adatok előállítására céljából.

Biztosítani kell a kenőanyag rendelkezésre álló, akut vízi toxicitásra vonatkozó vizsgálati adatait a következő három táplálkozási szint tekintetében:

- rákfélék (elsődlegesen Daphnia),
- vízinövények (elsődlegesen algák),
- halak.

Abban az esetben, ha az akut vízi toxicitási vizsgálat adatai nem állnak rendelkezésre az alkalmazott kenőanyagra vonatkozóan bármely említett táplálkozási szint tekintetében, a hiányzó táplálkozási szint(ek)re vonatkozóan a rendelkezésre álló krónikus vízi toxicitási vizsgálati adatokat kell elfogadni.

Amennyiben a fenti adatok nem állnak rendelkezésre az alkalmazott kenőanyagra vonatkozóan, vizsgálatot kell végezni a hiányzó táplálkozási szint(ek) akut vízi toxicitására vonatkozó adatok előállítására céljából.

2.2. Minden egyes, a végtermékben legalább 0,10 %(m/m) koncentrációban előforduló szándékosan hozzáadott vagy előállított anyagra vonatkozó követelmény

A vízi toxicitás bizonyos szintjét elérő anyagok a 3. táblázatban megadott összesített tömegkoncentrációig megengedettek.

3. táblázat

A termékben jelen lévő anyagok összesített tömegszázalékának (% m/m) határértékei vízi toxicitásuk tekintetében

	Összesített tömegszázalék (m/m a végtermékben)		
	ALL	PLL	TLL
Akut vízi toxicitás > 100 mg/L vagy Krónikus vízi toxicitás > 10 mg/L	Nincs korlátozás		
Akut vízi toxicitás > 10 és ≤ 100 mg/L között vagy 1 mg/L < Krónikus vízi toxicitás ≤ 10 mg/L	≤ 10 (ALL zsírok esetében ≤ 20)	≤ 10 (PLL zsírok esetében ≤ 15)	≤ 2 (a TLL zsírok esetében ≤ 10)
Akut vízi toxicitás > 1 és ≤ 10 mg/L között vagy 0,1 mg/L < Krónikus vízi toxicitás ≤ 1 mg/L	≤ 2,5 (ALL zsírok esetében ≤ 1)	≤ 0,6	≤ 0,4
Akut vízi toxicitás ≤ 1 mg/L vagy Krónikus vízi toxicitás ≤ 0,1 mg/L	≤ 0,1/M (*)	≤ 0,1/M (*)	≤ 0,1/M (*)

(*) A keverékek erősen mérgező összetevőire képzett M-tényezőket az 1272/2008/EK rendelet 10. cikkének megfelelően kell alkalmazni az említett rendelet I. mellékletének 4.1.3.5.5.5. szakaszában leírtak szerint.

Minden egyes anyagra (minden egyes, a végtermékben legalább 0,10 % tömegszázalékban jelen lévő szándékosan hozzáadott vagy létrehozott anyagra) vonatkozóan biztosítani kell a krónikus toxicitási vizsgálati adatokat a következő két táplálkozási szint tekintetében:

- rákfélék (elsődlegesen Daphnia),
- halak.

Amennyiben az egyik vagy mindkét táplálkozási szinten hiányoznak a krónikus vízi toxicitásra vonatkozó vizsgálati adatok, az akut vízi toxicitásra vonatkozóan rendelkezésre álló vizsgálati adatokat kell elfogadni mindkét táplálkozási szint, vagyis a rákfélék (elsődlegesen *Daphnia*) és a vízínövények (elsődlegesen algák) tekintetében.

A molekulaszervezet és a biológiai hatás közötti mennyiségi összefüggéseket (QSAR) a releváns táplálkozási szintek közül csak az egyik esetében lehet felhasználni a krónikus toxicitás vagy az akut toxicitás tekintetében hiányzó adatok pótlására.

Amennyiben a fenti vizsgálati adatok nem állnak rendelkezésre minden egyes anyagra vonatkozóan, vizsgálatot kell végezni a hiányzó táplálkozási szint(ek) (azaz a rákfélék és/vagy a vízínövények) akut toxicitására vonatkozó adatok előállítására céljából.

A 2.1. és a 2.2. kritérium értékelése és ellenőrzése:

A kérelmező által végzett önértékelés esetén a kérelmezőnek minden egyes anyag, fő összetevő vagy a kenőanyag tekintetében vizsgálati jegyzőkönyveket vagy szakirodalmi adatokat kell szolgáltatnia, beleértve a 2.1. vagy 2.2. alkritériumokban meghatározott követelményeknek való megfelelést igazoló hivatkozásokat is.

Minden olyan anyag vagy fő összetevő esetében, ahol az értékelés érvényes megfeleléségi nyilatkozaton (LoC) alapul, a nyilatkozat másolatát is be kell nyújtani. A kenőanyagok osztályozási listájából (LuSC-list) kiválasztott valamennyi anyag vagy fő összetevő értékelése alapulhat az említett listán szereplő információkon, és nem szükséges dokumentumokat benyújtani.

Tengeri vagy édesvízi toxicitásra vonatkozó adatok fogadhatók el.

Az akut vízi toxicitásra vonatkozó (már rendelkezésre álló vagy a kérelem céljára előállított) adatoknak az alábbiak szerint elvégzett vizsgálatokból kell származniuk:

- ISO 10253, vagy ISO 8692, vagy az OECD 201. vizsgálati iránymutatása, vagy a 440/2008/EK bizottsági rendelet ⁽¹⁾ mellékletének C.3. része az algákra vonatkozóan,
- ISO 6341, vagy az OECD 202. vizsgálati iránymutatása, vagy a 440/2008/EK rendelet mellékletének C.2. része a *Daphnia*-ra vonatkozóan.
- ISO 7346, vagy az OECD 203. vizsgálati iránymutatása, vagy a 440/2008/EK rendelet mellékletének C.1. része a halakra vonatkozóan (csak a rendelkezésre álló, meglévő adatokra alkalmazandó).
- Halembrío-toxicitási (FET) (vagy nem állatkísérletes) vizsgálat az OECD 236. vizsgálati iránymutatása vagy a 440/2008/EK rendelet mellékletének C.49. része szerint a halakra (csak akkor alkalmazandó, ha a kérelem esetében vizsgálatot kell végezni).

Csak (72 vagy 96 óra) ErC₅₀ algák, (48 óra) EC₅₀ *Daphnia* és (96 óra) LC₅₀ halak akut vízi toxicitás fogadható el.

A krónikus vízi toxicitásra vonatkozó (rendelkezésre álló) adatoknak az alábbiak szerint elvégzett vizsgálatokból kell származniuk:

- ISO 10253, vagy ISO 8692, vagy az OECD 201. vizsgálati iránymutatása, vagy a 440/2008/EK rendelet mellékletének C.3. része az algákra vonatkozóan.
- A 440/2008/EK rendelet mellékletének C.20. része, vagy az OECD 211. vizsgálati iránymutatása a *Daphnia* esetében,
- Az OECD 215. vizsgálati iránymutatása vagy a 440/2008/EK rendelet mellékletének C.14. része, vagy az ISO 12890, vagy az OECD 212. vizsgálati iránymutatása, vagy a 440/2008/EK rendelet mellékletének C.15. része, vagy az OECD 210. vizsgálati iránymutatása a halakra vonatkozóan.

A krónikus toxicitási adatok csak a megfigyelhető hatást nem okozó koncentrációra (NOEC) vonatkozó adatok formájában fogadhatók el.

Ha QSAR-okat használnak az adathiányok pótlására, a kérelmezőnek be kell nyújtania a célzott vegyi anyag tekintetében létrehozott prediktív előrejelzést. A (Q)SAR eredményei csak akkor fogadhatók el, ha a kérelmező az alkalmazott modell megfeleléségére és alkalmazási körére vonatkozó dokumentációt nyújt be.

A rosszul oldódó anyagok vagy keverékek (< 10 mg/L) esetében a WAF-módszer (Water Accomodated Fraction) alkalmazható a vízi toxicitás meghatározásához. Közvetlenül használható a besoroláshoz az LL50-ként meghatározott és a halálos terhelési szintre vonatkozó, vagy a tényleges terheléséhez kapcsolódó EL50 az akut vízi toxicitásra vonatkozóan, valamint a megfigyelhető hatást nem okozó terhelési arányhoz kapcsolódó NOELR a krónikus vízi toxicitásra vonatkozóan. A vízben oldódó frakció előkészítése a következő iránymutatások egyikében meghatározott ajánlásoknak megfelelően történik: Az ECETOC 26. műszaki jelentésének C. melléklete (1996), az OECD 2002. évi útmutatója a nehezen vizsgálható anyagok és keverékek vízi toxikológiai vizsgálatához (Guidance Document on Aquatic Toxicity Testing of Difficult Substances and Mixtures) (OECD Series on Testing and Assessment, No. 23), az ISO 5667-16. szabvány Vízminőség. Mintavétel. 16. rész: Útmutató a minták biológiai

⁽¹⁾ A Bizottság 440/2008/EK rendelete (2008. május 30.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló 1907/2006/EK európai parlamenti és a tanácsi rendelet értelmében alkalmazandó vizsgálati módszerek megállapításáról (HLL 142., 2008.5.31., 1. o.).

vizsgálatához, ASTM D6081-98 (Standard practice for Aquatic Toxicity Testing for Lubricants: Sample Preparation and Results Interpretation) (A kenőanyagok vízi toxicitásának szabványos vizsgálati gyakorlata: a minták előkészítése és az eredmények értelmezése), illetve egyenértékű módszerek. Ezenfelül amennyiben igazolják egy anyag toxicitásának hiányát a vízben való maximális oldhatósága esetén, akkor e kritériumot teljesítettnek kell tekinteni.

A következő anyagok mentesülnek a 2.1. és 2.2. követelmény alól:

- bármely anyag, amely várhatóan nem hatol át biológiai membránon (MM > 800 g/mol) és molekulaátmérője > 1,5 nm (> 15 Å), vagy
- bármely anyag, amely polimer és 1 000 g/mol alatti molekulatömeg-frakciója 1 %-nál kevesebb, vagy
- bármely anyag, amely rendkívül nehezen oldódik vízben (vízoldhatóság < 10 µg/l),

Az anyagok vízoldhatóságát adott esetben az OECD 105. vizsgálati iránymutatása vagy a 440/2008/EK rendelet mellékletének A.6. része szerint vagy ezekkel egyenértékű vizsgálati módszerekkel kell meghatározni.

A polimerek 1 000 g/mol alatti molekulatömeg-frakcióját a 440/2008/EK rendelet mellékletének A.19. része, vagy az OECD 119. vizsgálati iránymutatása, vagy ezekkel egyenértékű vizsgálati módszerek segítségével kell meghatározni.

3. KRITÉRIUM – BIOLÓGIAI LEBONTHATÓSÁG ÉS BIOAKKUMULÁCIÓS KÉPESSÉG

A szerves vegyületek biológiai lebonthatóságára és bioakkumulációs képességére vonatkozó követelményeknek minden olyan szándékosan hozzáadott vagy létrehozott anyagnak meg kell felelnie, amely 0,10 %(m/m), vagy azt meghaladó koncentrációban van jelen a végtermékben.

A kenőanyag nem tartalmazhat olyan anyagot, amely biológiailag nem lebontható és (potenciálisan) bioakkumulatív. A kenőanyag azonban tartalmazhat a lebonthatóság és a potenciális vagy tényleges bioakkumuláció bizonyos szintjét elérő egy vagy több anyagot a 4. táblázatban megadott összesített tömegkoncentrációig.

4. táblázat

A termékben jelen lévő anyagok összesített tömegszázalékának (% m/m) határértékei biológiai lebonthatóságuk és bioakkumulációs képességük tekintetében

	ALL	PLL	TLL	Zsírok (ALL, PLL, TLL)
Biológiailag aerob úton könnyen lebontható	> 90	> 75	> 95	> 80
Biológiailag aerob úton potenciálisan lebontható	≤ 10	≤ 25	≤ 5	≤ 20
Biológiai úton nem lebontható és nem bioakkumulatív	≤ 5	≤ 20	≤ 5	≤ 15
Biológiai úton nem lebontható és bioakkumulatív	≤ 0,1	≤ 0,1	≤ 0,1	≤ 0,1

Értékelés és ellenőrzés

Minden olyan anyag esetében, amelynek értékelését a kérelmező végzi, vizsgálati jelentéseket vagy szakirodalmi adatokat kell szolgáltatni, beleértve a biológiai lebonthatóságra vonatkozó hivatkozásokat, és amennyiben szükséges, a (potenciális) bioakkumulációra vonatkozó hivatkozásokat.

Azon anyagok esetében, amelyek értékelése érvényes megfelelőségi nyilatkozaton (LoC) alapul, csak a nyilatkozat másolatát kell benyújtani.

Az értékelés a kenőanyagok osztályozási listájából (LuSC-list) kiválasztott valamennyi anyag esetében alapulhat az említett listán szereplő információkon, és nem szükséges dokumentumokat benyújtani.

Biológiai lebonthatóság

„**biológiailag potenciálisan lebontható**” olyan anyag, amely eléri a következő lebomlási szintet:

> 70 % a potenciális biológiai lebonthatóságra vonatkozó vizsgálat után 28 nappal, vagy

> 20 % de < 60 % az oxigénfogyasztáson vagy szén-dioxid-termelésen alapuló vizsgálatok után 28 nappal.

A potenciális biológiai lebonthatóság mérése a következő vizsgálatok szerint történik:

- a 440/2008/EK rendelet (a melléklet C.9. része), OECD 302 vagy azzal egyenértékű módszerek,
- az oxigénfogyasztáson vagy széndioxid-termelésen alapuló vizsgálatok esetében: a 440/2008/EK rendelet (a melléklet C.4. része), OECD 306, OECD 310, vagy azzal egyenértékű módszerek.

„Biológiailag könnyen lebontható” olyan vegyi anyagok önkényes besorolása, amelyeken bizonyos meghatározott, a teljes biológiai lebonthatóságra vonatkozó szűrővizsgálatokat végeztek; e vizsgálatok olyan szigorúak, hogy feltételezhető, hogy az ilyen vegyületek vizes környezetekben aerob körülmények között biológiai gyorsan és teljesen lebomlanak. Egy anyag akkor minősül a környezetben gyorsan lebomlóknak, ha megfelel az alábbi követelmények egyikének:

1. ha a 28 napos, könnyű biológiai lebonthatóságra vonatkozó vizsgálatok során sikerül elérni legalább az alábbi lebomlási szinteket:
 - oldott szerves szénen alapuló vizsgálatokban: 70 %,
 - Az oxigénfogyasztáson vagy széndioxid-termelésen alapuló vizsgálatok esetében: az elméleti maximum 60 %-a.Ezeket a biodegradációs szinteket a bomlás kezdetétől – amely az az időpont, amikor az anyag 10 %-a már lebomlott – számított 10 napon belül kell elérni, kivéve, ha az anyagot UVCB-anyagként vagy összetett, több, szerkezetileg hasonló összetevőből álló anyagként azonosították. Ebben az esetben és megfelelő indokolás esetén a 10 napos vizsgálati ablakra vonatkozó feltételtől el lehet tekinteni, és 28 napos áthaladási időt lehet alkalmazni, illetve
2. azokban az esetekben, amikor csak BOI és KOI adatok állnak rendelkezésre, amikor a $BOI5/KOI \geq 0,5$; illetve
3. ha egyéb meggyőző tudományos bizonyíték áll rendelkezésre arra, hogy az anyag vízi környezetben – biotikusan, illetve abiotikusan – 28 napon belül lebontható > 70 % feletti szintre.

A könnyű biológiai lebonthatóság mérése a következő vizsgálatok szerint történik:

- a 440/2008/EK rendelet (C.4. rész, C.5. rész a melléklet C.6. és C.42. pontjával összefüggésben), OECD 301, OECD 306, OECD 310 vagy ezzel egyenértékű módszerek.

Megjegyzés: E kritériummal kapcsolatban a „tíznapos ablak” elvet nem szükségszerű alkalmazni. Amennyiben az anyag a biológiai lebonthatóság szükséges szintjét 28 nap alatt éri el, de nem a „10 napos ablak” idején belül, alacsonyabb lebonthatósági arányt kell feltételezni.

„Biológiailag nem lebontható” az olyan anyag, amely nem felel meg a végső és a potenciális biológiai lebonthatóságra vonatkozó kritériumoknak.

A kérelmező az anyag biológiai lebonthatóságának becsléséhez használhat összehasonlító adatokat. Egy anyag biológiai lebonthatóságának értékeléséhez összehasonlító adatok akkor fogadhatók el, ha a referenciaanyag csak egy funkciócsoportban vagy szerkezeti egységben különbözik a termékben használt anyagtól. Ha a referenciaanyag könnyen vagy potenciálisan biológiai lebontható és a funkciócsoportnak pozitív hatása van az aerob biológiai lebonthatóságra, akkor az alkalmazott anyagot is úgy lehet tekinteni, mint amely könnyen vagy potenciálisan biológiai lebontható. A biológiai lebonthatóságra a következő funkciócsoportok és fragmentumok vannak pozitív hatással: alifás és aromás alkohol [-OH], alifás és aromás zsírsav [-C(=O)-OH], aldehid [-CHO], észter [-C(=O)-O-C], amid [-C(=O)-N vagy C(=S)-N]. A referenciaanyagok vizsgálatára vonatkozó megfelelő és megbízható dokumentációt kell benyújtani. Egy fent fel nem sorolt szerkezeti egységgel való összehasonlítás esetén a vizsgálatokról megfelelő és megbízható dokumentációt kell szolgáltatni, amely bizonyítja a funkcionális csoportnak a strukturálisan hasonló anyagok biológiai lebonthatóságára gyakorolt pozitív hatását.

Bioakkumuláció

A (potenciális) bioakkumulációt nem kell megállapítani, amennyiben az anyag:

- $MM > 800$ g/mol koncentrációjú és molekulaátmérője $> 1,5$ nm (> 15 Å), vagy
- oktanol–víz megoszlási tényezője ($\log K_{ow}$) < 3 vagy > 7 , vagy
- mért biokoncentrációs tényezője ≤ 100 l/kg, vagy
- polimer, és 1 000 g/mol alatti molekulatömeg-frakciója 1 %-nál kevesebb.

mivel a kenőanyagokban használt legtöbb anyag inkább víztaszító, a biokoncentrációs tényező (BCF) értékét a zsír tömegarányára kell alapozni, és elegendő expozíciós időszakot kell biztosítani. A BCF-et a 440/2008/EK rendelet mellékletének C.13. része szerint vagy más egyenértékű vizsgálati módszerrel kell megállapítani.

A log oktanol–víz megoszlási tényezőt ($\log K_{ow}$) a 440/2008/EK rendelet mellékletének A.8. része vagy az OECD 123 szerint, vagy más egyenértékű vizsgálati módszerrel kell meghatározni. Felületaktív anyagtól eltérő szerves anyag

esetében számítási módszert lehet alkalmazni, amennyiben kísérleti érték nem áll rendelkezésre. A következő számítási módszerek megengedettek: CLOGP, LOGKOW, (KOWWIN) és SPARC. Bármely számítási módszer felhasználásával kapott, < 3 vagy > 7 becsült log K_{ow} érték azt jelenti, hogy az anyag várhatóan nem bioakkumulatív.

Log K_{ow} értékek csak szerves vegyi anyagok esetében alkalmazhatók. A nem szerves összetevők, a felületaktív anyagok és néhány metalloorganikus vegyület bioakkumulációs képességének meghatározásához BCF-méréseket kell végezni.

4. KRITÉRIUM – A MEGÚJULÓ ÖSSZETEVŐKRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK

- a) Abban az esetben, ha a megújuló összetevők pálmaolaj vagy pálmamagolaj, illetve pálmaolajból vagy pálmamagolajból származnak, a felhasznált megújuló összetevők 100 tömegszázalékának meg kell felelnie egy olyan tanúsítási rendszer fenntartható termelésre vonatkozó követelményeinek, amely egy több érdekelt felet tömörítő, széles körű tagsággal rendelkező szervezeten alapul, amelyben nem kormányzati szervezetek, az ipar és a kormány is képviseltetik magukat, és amely a talajra, a biodiverzitásra, a szerves szénkészletekre és a természeti erőforrások megőrzésére gyakorolt környezeti hatásokkal foglalkozik.
- b) Ha a „bioalapú”, vagy a „biokenőanyag” kifejezést használják, a végtermék bioalapú széntartalma az EN 16807 szabvány szerint legalább 25 %.

Értékelés és ellenőrzés

A 4. a) kritériumoknak való megfelelés igazolása érdekében a harmadik felek felügyeleti láncán keresztül kell bizonyítani, hogy a gyártás során felhasznált alapanyagok fenntartható módon kezelt ültetvényekről származnak. Roundtable for Sustainable Palm Oil (RSPO) (Kerekasztal a fenntartható pálmaolaj-előállításért) tanúsítvány vagy bármely egyenértékű vagy szigorúbb fenntartható termelési rendszer tanúsítványa elfogadható, amely igazolja a következő modellek bármelyikének való megfelelést: azonosságmegőrzés, elkülönítés, tömegmérleg. A pálmaolaj- és pálmamagolaj-származékok esetében meg kell adni a legutóbbi éves kereskedési időszakban az RSPO PalmTrace rendszer-modellben vásárolt és igényelt RSPO kreditek mennyiségét a „Book and Claim” ellátási lánc modelljének való megfelelés bizonyítására.

A 4. b) kritériumnak való megfelelés igazolására a kérelmezőnek csatolnia kell az EN 16807, ASTM D 6866, DIN CEN/TS 16137 (SPEC 91236), EN 16640, vagy az EN 16785–1 szabvány szerinti végtermékvizsgálati jelentést.

5. KRITÉRIUM – A CSOMAGOLÁSSAL/TARTÁLYOKKAL KAPCSOLATOS KÖVETELMÉNYEK

- a) Újrafeldolgozott tartalom (csak műanyag csomagolásban/tartályban értékesített kenőanyagok esetében alkalmazandó): a műanyag csomagolás/tartály legalább 25 %-ban a fogyasztóktól származó műanyagból kell hogy készüljön.
- b) Tervezés (csak a magán végfelhasználóknak történő értékesítésre szánt kenőanyagok esetében alkalmazandó): a csomagolás/tartály megfelelő rendszerrel (pl. hosszabbító rendszerek vagy keskeny nyílások) kell hogy rendelkezzen a használat közbeni kiömlés elkerülése érdekében.

Értékelés és ellenőrzés

A kérelmező értelemszerűen benyújtja a következő bizonyítékokat:

A műanyag csomagolás/tartály összetétele, valamint az újrahasznosított és a primer anyagok részaránya. Szükség esetén mellékelni kell a műanyag csomagolás/tartály beszállítójának megfelelőségi nyilatkozatát.

„Fogyasztóktól származó műanyag”: a termék végfelhasználóiként a háztartások vagy kereskedelmi, ipari és intézményi létesítmények által generált műanyag, amely szándékolt rendeltetésére már nem használható. Ez magában foglalja az értékesítési láncból visszatérő műanyaghozamokat.

A fogyasztóktól származó műanyagtartalmat az alábbiak szerint kell kiszámítani. Mivel a termék vagy csomagolás újrafeldolgozott tartalmának közvetlen mérésére nem állnak rendelkezésre módszerek, az újrafeldolgozási eljárásból nyert műanyagnak a veszteségek és egyéb eltérések elszámolását követően kapott tömegét kell alkalmazni.

$$X(\%) = A/P \times 100$$

Ahol:

X a (fogyasztóktól származó) újrahasznosított arány

Az újrahasznosított (fogyasztóktól származó) műanyag tömege

P a csomagolás/tartály tömege

Meg kell adni a csomagolás/tartály tervezésének leírását is, fényképekkel vagy műszaki rajzokkal együtt.

6. KRITÉRIUM – MINIMÁLIS MŰSZAKI TELJESÍTMÉNY

A kenőanyagoknak meg kell felelnie az 5. táblázatban meghatározott, megfelelő minimális műszaki teljesítményre vonatkozó követelményeknek.

5. táblázat

A kenőanyag termékek minimális műszaki teljesítménye

Kenőanyag-kategória	Minimális műszaki teljesítmény
Láncfűrészolajok	A KWF-vizsgálat 2017-es változata, vagy azzal egyenértékű vizsgálat
— Drótkötél kenőanyagok — A beton tapadását gátló anyagok — Egyéb teljes veszteségű kenőanyagok — Tönkcsövek kenésére használt olajok — Fémmegmunkáló folyadékok	„A célnak megfelelő”, amit legalább a „kérelmező egy ügyfelének jóváhagyása” igazol.
Hajtóműolajok	hajtóműolajok (zárt sebességfokozatok): ISO 12925-1, vagy DIN 51517 (I., II. vagy III. szakasz) hajtóműolajok (nyílt sebességfokozatok): „A célnak megfelelő”, amit legalább a „kérelmező egy ügyfelének jóváhagyása” igazol.
Kétütemű motorokhoz való olajok	kétütemű tengeri motorokhoz való olajok: NMMA TC-W3 kétütemű szárazföldi motorokhoz való olajok: ISO 13738 (EGD)
Hidraulikus rendszerek	ISO 15380 (2–5. táblázat) Tűzálló hidraulikus folyadékok: ISO 15380 (2–5. táblázat) + ISO 12922 (1–3. táblázat), vagy a Factory Mutual jóváhagyása
Korrózió elleni ideiglenes védelem	ISO/TS 12928, vagy „A célnak megfelelő”, amit legalább a „kérelmező egy ügyfelének jóváhagyása” igazol.
Kenőzsírok	Ideiglenes korrózióvédelemre szolgáló zsírok: ISO/TS 12928, vagy „A célnak megfelelő”, amit legalább a „kérelmező egy ügyfelének jóváhagyása” igazol. Zsírok zárt sebességváltókhoz: DIN 51826 Zsírok görgőscsapágyakhoz, siklócsapágyakhoz és csúszófelületekhez: DIN 51825 Az összes többi zsír: ISO 12924, vagy „A célnak megfelelő”, amit legalább „a kérelmező egy ügyfelének jóváhagyása” igazol.

Megjegyzés: Azokat a többcélú zsírokat, amelyek lehetséges felhasználási módjai között a fentiekben meghatározott alkalmazások bármelyike szerepel, az adott meghatározott alkalmazásnak megfelelő specifikus vizsgálatokkal kell tesztelni.

Értékelés és ellenőrzés

A kérelmezőnek megfelelőségi nyilatkozatot kell benyújtania e kritérium teljesüléséről, és adott esetben mellékelnie kell a vizsgálati eredményeket is.

A hidraulikus rendszerek esetében fel kell tüntetni a termékinformációs adatlapon, hogy mely elasztomereket vizsgálták.

A kérelmező ügyfeleinek jóváhagyása egy olyan, az adott termék tekintetében az ügyfelek által kibocsátott levél/dokumentum/nyilatkozat, amely igazolja, hogy a termék megfelel az előírásoknak, és megfelelően működik a tervezett alkalmazásban.

7. KRITÉRIUM – A FOGYASZTÓK TÁJÉKOZTATÁSA A FELHASZNÁLÁSSAL ÉS AZ ÁRTALMATLANÍTÁSSAL KAPCSOLATBAN

A magán végfelhasználóknak történő értékesítésre szánt kenőanyagok esetében a következő információkat (szövegformában vagy piktogramokban) kell feltüntetni a csomagoláson/tartályon (a hasonló szövegformulák is megengedettek):

„Kerülni kell a használaton kívüli termék környezetbe jutását”,

„A termék maradékát és csomagolását/tartályát megfelelő gyűjtőhelyeken kell ártalmatlanítani”.

Értékelés és ellenőrzés

A kérelmezőnek be kell nyújtania a termék tartályának/csomagolásának mintáját vagy annak illusztrációját, amin a fenti információ feltüntetésre kerül.

8. KRITÉRIUM – AZ UNIÓS ÖKOCÍMKÉN FELTÜNTETETT INFORMÁCIÓK

A választható szövegmezős címke a következő szöveget tartalmazhatja:

- a) „Kevesebb veszélyes anyag kerül a környezetbe”;
- b) „Igazolt teljesítmény”;
- c) „X % igazoltan megújuló felhasznált összetevő” (adott esetben) ⁽¹⁾,

A választható szövegmezős címke használatával kapcsolatban a következő internetcímen található „Guidelines for the use of the EU Ecolabel logo” („Iránymutatás az uniós ökocímke logójának használatához”) című, angol nyelvű dokumentum szolgál információkkal:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf

Értékelés és ellenőrzés

A kérelmezőnek a címke egy mintapéldányát be kell nyújtania. Ha a c) nyilatkozatot használják, a kérelmezőnek be kell nyújtania a felhasznált igazoltan megújuló összetevő(k) százalékos arányára vonatkozó tanúsítványt (tanúsítványokat).

⁽¹⁾ Igazoltan megújuló felhasznált összetevők használata esetén a felhasznált biomassa típusától (pl. repcemag, napraforgó, szója stb.) függetlenül, az igazolt összetevők teljes tartalmát fel lehet tüntetni.